

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK – Contich

De boekjes van A. HANS worden in alle scholen aanbevolen, omdat zij boeiend en nuttig zijn en aan de kinderen van eigen land en volk vertellen. Dat deze uitgave reeds aan Nr 344 is en veel nummers reeds drie- en viermaal herdrukt worden, bewijst hoe A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK overal gevraagd wordt. De meeste verschenen boekjes zijn nog verkrijgbaar. Ziehier eenige van de laatste titels:

300. 't Portiertje van Roeselare — 301. De Kleine Toomoo-
speelster. — 302. Angstige Dagen. — 303. Antwerpen in
Brand. — 304. De Bannelingen. — 305. In het wilde Land. —
306. De Wonderbare Redding. — 307. Naar Congo. — 308.
De Vrienden der Slaven. — 309. Fiere Margriet van Leuven.
310. 't Avontuur van den Schilder. — 311. Het Boefje. —
312. Een onverwachte Reis. — 313. De Geheimzinnige Tee-
kens. — 314. De Spanjaarden te Gheel. — 315. Zwarte Jan.
— 316. De Heks van de Moeren. — 317. De Boschwachter
van Eikenhof. — 318. Het Juffertje van Parijs. — 319. De
Wolfjager van Turnhout. — 320. De Zeeroovers. — 321. Het
Gezin van den Visscher. — 322. De Wilde Cow-Boy. — 323.
Keizer Karel te Gent. — 324. De Spanjaarden te Mechelen.
— 325. Kerstmis in de Sneeuw. — 326. Een angstig avont-
uur. — 327. De Reis in den nacht. — 328. De Zwarte Bende.
— 329. Het licht in de Wildernis. — 330. De dankbare sol-
daat. — 331. Een keer Wildstrooper. — 332. Het Wonder-
land. — 333. Het Verloren Testament. — 334. In veilige Ha-
ven. — 335. De wonderbare reis van schipper Bontekoe. —
336. Een brutale feeks. — 337. Vaders vertrouwen. — 338.
De vlucht over de Schelde. — 339. Neels' avontuur. — 340.
De Zwarte Ruiters. — 341. De Held van Afrika. — 342.
De Pleegzoon van den Bedelaar. — 343. Het beleg van den
Ravenburg. — 344. Een avontuurlijke vakantie.

Elke week verschijnt een nieuw boekje.

Vraag in de boekwinkels en bij dagbladverkoopers.

UITGAVE A. HANS-VAN DER MEULEN, CONTICH

Boekdrukkerij R. Bracke-Van Geert, Breda

A. HANS' KINDERBIBLIOTHEEK

A. HANS.

Nr. 357.

De Jonge Kolonist

Uitgave A. Hans-Van der Meulen, Contich

DE JONGE KOLONIST

I.

Op de Amerikaansche prairie woonden in blokhuizen Vlamingen, die hier land hadden gekocht, dat ze zelf moesten ontginnen (1). Ze verbleven er in de eenzaamheid, ver van geburen, ver ook van de stad.

Ieder had zijn eigen velden, maar men deed ook veel gemeenschappelijks onder leiding van den hoofdman Dries Lowage.

Ieder bezat zijn houten blokhuis, als woning, maar men had gezamenlijk schuren en stallen gebouwd.

De jongste was Jan Wallaais, wiens ouders nog in West-Vlaanderen verbleven. De knaap, vijftien jaar oud, stond onder de hoede van Dries, in wiens blokhuis hij woonde.

(1) Lees ook Nr. 356: *Een Vlaamsche Jongen in Amerika.*

Vroeger verbleef hij bij de Vereeke's, een familie, die uit den vader, den zoon Fons en de dochters Marie en Farilde bestond. Maar vader Vereeke was door een zonneshlag gestroffen en rustte nu in het graf achter de schuur. Toen had Dries den knaap bij zich genomen. Jan was trouwens zijn knecht, want Dries, de hoofdman, had zijn reis betaald.

Daar waren ook Gabriël Marke, een boerenzoon, Fiel Vermeire, die in Vlaanderen op het kasteel gediend had, Bernard Vincke, Vien Lowage, een broer van Dries en Maarten Paaie.

Allen hadden hard gewerkt, behalve Paaie. Deze jonge man was verwaand; hij had gemeend, dat hij in Amerika een rijk, lui leven zou leiden. 't Viel hem tegen, dat er hier zoo gezwoegd moest worden. Hij onderwierp zich niet gaarne aan het gezag van Dries, die voordien al lang in Amerika was geweest en deze menschen gehaald had in België om met hen woest land te ontginnen. zoodat ze later zelf een hoeve zouden hebben.

Nu ruischte voor 't eerst het graan, en de mannen waren blijde over hun eersten oogst, die goed stond. Alleen de akker van Maarten Paaie zag er schamel uit. Er stond veel onkruid op. Paaie had immers minder gewerkt.

Een deel van het graan zou men voor eigen

gebruik bewaren en een ander deel in de stad verkoopen.

Men voerde nu leem aan om in de schuur een vloer te leggen. De zon brandde fel.

Na de middagrust zei Dries tot Jan:

— Ge moet straks met Marie en Farilde naar de beek gaan. De meisjes moeten er het waschgoed halen en gij kunt eerst trachten een portie visch te vangen voor het avondmaal. Daarna komt ge aarde voeren.

Jan deed flink zijn best en Dries was tevreden over hem. De hoofdman verzekerde, dat Jan het volgend jaar ook een partij land kreeg. De knaap had een groot plan. Vader en moeder leidden met broertjes en zusjes een arm bestaan in Vlaanderen, en Jan droomde er van ze later te doen overkomen.

In dien tijd heerschte in ons land groote armoede, en vader Wallaais had Jan laten vertrekken naar Amerika, opdat zijn zoon er een betere toekomst zou hebben.

Jan en de meisjes Vereeke begaven zich dus naar de beek, waar in de weide het vee graasde, en ook het waschgoed lag te drogen.

Marie en Farilde Vereeke zorgden voor het huishouden. Ze kookten het eten voor allen, herstelden de kleeren, en daarvoor hielpen de mannen hun broer Fons op het land der Vereeke's.

— We hebben hier toch al een schoone doening, zei Marie.

Ze keek naar de blokhuizen, de groote schuur, den stal, naar de wagens en het vee.

— En thuis waren we arme menschen, vervolgde ze.

— Dries Lowage is een goede hoofdman, sprak Jan. Zonder hem zouden we niet veel kunnen doen.

— Ja, hij heeft geld kunnen leenen op de bank, hernam Marie, en daarmee het land koopten. Hij weet overal den weg en regelt alles. En hij zal zorgen, dat we afbetalen.

— 't Volgend jaar neemt hij er nog veel land bij, zei Jan. O, ja, ieder maal wordt er meer ontgonnen, sprak Farilde. Mettertijd wordt het hier een dorp.

— Door Vlamingen gesticht, merkte Jan op. Dries zou nog volk willen doen komen.

— Er is plaats genoeg, zei Marie. Jammer, dat we vader zoo gauw verloren hebben. Hij had zooveel moed.

Haar moeder was al lang geleden gestorven. Marie, Farilde en Fons werkten nu samen voort, om een eigen bezitting in Amerika te winnen.

— Als 't graan gedorschen is, rijdt Dries naar de stad. En er zullen weer brieven zijn op de post daar, zei Jan. Ik verlang om weer iets van huis te hooren.

Hij had nog maar eens tijding gehad. De post kwam niet naar de prairie, die dagen reizens van de stad lag.

Maarten Paaie kwam aan de beek.

— Aan 't rentenieren? vroeg Marie Vereeke.

— 'k Werk vandaag niet meer! zei hij. Of tegen den avond, als 't wat verkoelt. Dat is niet uit te houden. 'k Ben hier niet gekomen, om een zonneslag te krijgen.

Hij liet zijn bloote beenen in 't water bengelien.

— Dries Lowage speelt te veel baas. En de anderen kruipen voor hem. Ik ben een vrij man. En 'k heb mijn reis zelf betaald.

— Ja, maar Dries is toch de kapitein, zei Jan. Hij weet alles. Hij heeft geld kunnen leenen om van alles te koopen, wat we noodig hebben. Wat zouden we doen zonder hem?

— Dat is geen reden om ons als slaven te gebruiken.

— Ieder is zijn baas, behalve nu er voor allen samen wordt gewerkt, zei Marie.

— Of die schuur een paar dagen vroeger of later af is, wat doe het er toe! Is dat een weer om zich zoo te roeren. Uw vader is er dood van. Ik kruip niet voor Dries Lowage. Ik heb meer geleerdheid dan Dries. 'k Lach dikwijls om zijn zotte redenanties!

— Geleerdheid telt hier niet veel... Ge moet

den weg kennen, lijk Dries, die van alles meebrengt! sprak Marie.

— Hij zal er wel 't grootste voordeel van meedragen, hernam Paaie.

— Dat moogt ge niet zeggen! zei Marie.

— We moeten 't maar gelooven, voor hoeveel schuld hij ons opschrijft.

— Maar de papieren van de bank heeft hij ons getoond.

— Papieren zijn gewillig. We weten niet wat Dries er allemaal heeft doen opschrijven.

— We moeten nu weg, zei Marie, die de wasch opgenomen had.

— Toe, blijf nog een beetje, drong Paaie aan. Ge hebt al den tijd!

De meisjes draalden toch nog. 't Was zoo goed aan 't water. En struiken gaven er lommer. Ze wierpen elkaar het koele nat toe. Ze speelden en gekten en Vlaamsche grappen schaterden langs de prairiebeek.

— Luiaard! klonk het plots nijdig.

Dries Lowage stond daar. Hij zag naar Paaie.

— Zijt gij niet beschaamd? vroeg hij De anderen werken en ge zit hier aan de beek. Zoo is 't gemakkelijk.

— Gaat het u aan? Ik doe en ik laat wat ik wil! schreeuwde Paaie woedend.

— Ha! ge doet en ge laat wat ge wilt! Vooral

laten, hé! En rentenier zijn. Een schoon ambacht maar hier bestaat het niet!

— Gij hebt mij niet te kommandeeren! Ge speelt hier baron... ik lach er mee! Ik ben geen onnoozelaar, om naar uw pijpen te dansen.

— Een nietwaard, dat zijt ge! Ge hadt aan moeders rok moeten blijven hangen! spotte Dries driftig. Uw land ziet er uit als een vuilnishoop.

— 't Zijn uw zaken niet. En van mij zult ge geen voordeel halen! Verstaat ge dat met uw franken mond! Ik had het u al lang eens willen zeggen!

— Voordeel halen! kreet Dries. Dus ik besteel de mannen?

Hij zwaaide Paaie in de beek. De meisjes, die verschrikt geluisterd hadden, slaakten een gil. Maar Paaie kroop aan den kant en balde de vuist naar Lowage.

— Kom maar af! noodigde deze.

Paaie wreef eerst zijn gezicht af, spuwde water uit en dan raasde hij:

— Nu toont ge wat een ongemanierde vlegel ge zijt... Een lompe ezel...

De meisjes plaatsten zich angstig tusschen de twee mannen.

— Niet vechten! smeekten ze.

— Ge bewijst weer dat ge nooit opvoeding hebt gehad! riep Paaie.

— En gij well! Ga rap naar uw moedertje...

Eet uw ouders voort uit lijk ge altijd gedaan hebt. 't Was dom van me u mee te nemen. Ge zijt nog niet goed om een spade in uw handen te nemen. We zullen andere maatregelen nemen... Ha! ik haal voordeel uit u... Wel, vriend, 't zal rap gedaan zijn met dat voordeel... Maar er zal hier niemand meer voor u werken! Ge kunt zelf uw brood bakken in een oven die ge eerst bouwt. Ge kunt zelf uw hemd wasschen en als uw eten op is, ga er dan zelf koopen! Wij werken niet voor een luiaard!

— Ge zijt hier alleen geen meester! beweerde Paaie, al wenkten de meisjes hem nu toch te zwijgen.

— Ge zult de anderen hooren, wacht maar! Ge wilt hier ook 't bedorven zoontje zijn, lijk thuis.

Dries Lowage nam de mand met waschgoed op.

— Kom, zei hij tot de meisjes.

Jan begon te visschen.

Met groote schreden ging Dries over de vlakke. Paaie bleef nog aan de beek. Hij wierp zich terug in het gras.

Dries Lowage riep de mannen bijeen en vertelde wat er aan de beek was gebeurd.

— Bind Paaie een papier op zijn rug en zend hem zoo naar Nieuw-York, stelde Fiel Vermeire voor. Altijd recht door en hij komt er.

— Dat is geen praat, hernam Dries. We moe-

ten hem leeren werken. Hij kan zelf zijn eten gereed maken, zijn eigen goed wasschen, en we helpen hem in niets, tot hij doet lijk de anderen.

Ieder was het hiermee eens en beloofde den hoofdman en zijn gezag te steunen.

Paaie keerde terug. De mannen keken even op.

— Daar komt hij, met hangende pootjes! zei Vermeire.

Dries Lowage werkte voort, tot Paaie aan de schuur kwam.

— Ha! ge zijt daar, sprak hij dan.

— Ik moest me eerst drogen, zei Paaie.

— Dat ge droog achter uw ooren kondt worden, want dat zijt gij nog niet...

— Ja, als ge weer begint. Ik ben gekomen om te werken.

— Ga naar uw land, dat is 't uwe... Werk voor uw eigen! Ik moet geen voordeel van u hebben...

Paaie werd weer driftig.

— Is het daarvoor, dat ge me meegenomen hebt? schreeuwde hij.

— Ik u meegenomen! Ge hebt schoon gesproken om mee te mogen gaan. Had ik u bij uw moedertje gelaten! En houd ons nu niet op! We hebben geen tijd...

Lowage boog zich weer over zijn arbeid. Paaie stond onthutst.

— Ge zijt onrechtvaardig! sprak hij.

Maar Lowage antwoordde niet meer. En de anderen deden alsof de twist hun niet aanging.

Paaie begaf zich naar den wagen om leem te voeren.

— Blijf er af! schreeuwde Lowage. Naar uw land!

— Ik ga leem voeren!

— Neen... Ik wil geen voordeel van u.

— Maar als hij zijn best doet, suste Gabriël Marke.

— Eerst kan hij op zijn knieën zijn beschuldiging herroepen! Ik laat me niet zeggen dat ik u besteel! hernam Lowage. Wat peinst die aap!

— Ik op mijn knieën voor u vallen? vroeg Paaie. 't Is dat wat ge vraagt, hoovaardige gek?

— Zwijg! beval Vermeire.

— Neen, ik zwijg niet! raasde Paaie. Ik heb meer verstand in mijn pink dan hij in zijn opgeblazen kop. En ik zou op mijn knieën voor hem vallen! Ik sprong liever in de beek.

— Ga naar uw land! herhaalde Lowage. Met ons werkt ge niet!

— 't Is goed. Ik zal wel recht halen, als is er hier geen politie!

Paaie liep nijdig heen. Hij kroop in zijn hutje.

— We moeten hem eens en voor altijd zijn streken afleeren! beweerde Dries.

— Ja, stemde Vien toe. Durven beweren dat wij dieven zijn!

's Avonds zat het groepje gereed voor 't maal. Paaie bleef in zijn hut. De meisjes dienden 't eten op.

— Aan den kopigaard niets geven, verbood Lowage.

Na het maal trokken allen naar de beek, waar het frisch was te liggen.

Paaie maakte zijn eigen kost gereed. Hij hield dat twee dagen vol. Toen bood hij Dries zijn verontschuldigingen aan.

Dries liet hem weer in het gezelschap toe.

II.

Het graan werd geoogst. Een deel zou men behouden voor eigen gebruik en een deel moest naar de stad om verkocht te worden.

Dries zou met Gabriël Marke naar de stad rijden. Jan Wallaais mocht ook mee. Hij verheugde zich op de reis. Dries zou allerlei waren en geries mee brengen. Voor twee wagens werden de ossen gespannen. Allen gaven brieven mee om in de stad te posten voor de familie en kennissen in 't eigen land.

Op een schoonen morgen vertrokken de reizigers. De tocht zou wel twee weken duren.

Jan zat naast Dries op den eersten wagen. Gabriël voerde den tweeden.

Jan voelde zich vreemd te moede, toen hij het

eerste dorp bereikte. 't Was maar een klein plaatsje met meest houten huizen nog. Het was ook door kolonisten gebouwd die nog eenzaam leefden.

Maar Jan zag er dan toch andere menschen na veel maanden.

Dries Lowage was weinig spraakzaam en zijn gelaat teekende ernst. Maar hij had op zich de zorg voor allen. Hij moest de zaken drijven, voor de toekomst zorgen, besprekingen voeren, op de bank borg zijn. En na deze reis kwam de Winter, die zoo streng kon zijn! Zouden de mannen het volhouden? Zouden ze niet oproerig worden als Paaie?

Zooveel vragen rezen voor Dries Lowage op.

De streek werd meer en meer bewoond. 's Avonds konden de reizigers overnachten in een herberg. Dries voerde het woord, vertelde aan den waard het een en ander over de prairie.

De reis viel lang.

Eindelijk kwamen ze in de stad. 't Was in den namiddag. Lowage hield stil voor een afspanning.

Dries onderhandelde eerst met den waard.

— Blijf nu bij de wagens, zei hij dan tot Gabriël en Jan. 't Is hier op te letten. Er loopt allerlei volk in en uit. Er zullen er komen om de tarwe te koopen.

— Ik zal ze niet antwoorden.

— En niets teekenen! Ze zijn hier zoo sluw.
— Ik ken geen Engelsch en ik zal dus niet spreken en ook niets verstaan.

Dries Lowage vertrok. Gabriël en Jan wachtten.

Ja, er kwamen vreemde kerels, en ze spraken Marke aan. Maar deze schudde 't hoofd.

— Kan niet verstaan, zei hij.

Men wees naar de tarwe.. toonde geld. Gabriël keerde zich om. Hij verlangde vurig naar de terugkomst van Dries. Hij had een onveilig gevoel. Er werd bij de wagens druk geredeneerd. Hij verstond er niets van.

Iemand nam een handvol tarwe van een wagen en keurde ze. Hij schudde meewarig het hoofd.

— Gelijke manieren als bij ons, dacht Gabriël. Zeggen dat het niet veel waard is, en het toch begeeren.

De man kwam met de korrels bij Marke. Hij zei iets in 't Engelsch. Gabriël schudde 't hoofd. De ander sprak dan Duitsch. Gabriël verstond dat hij een prijs noemde.

— 'k Verkoop niet, antwoordde Gabriël.

De man — een Duitscher blijkbaar — begreep hem.

— Waarom niet?

— Wachten! De meester is in de stad.

De groep begaf zich in de herberg. Gabriël en Jan praatten wat. Het wachten viel hun lang.

Er kwamen nieuwe kijkers bij het graan. En dan deed zich 't zelfde tooneel voor: keuren en bieden en weigeren.

— Laat me gerust! mompelde Marke halffluid.

Eindelijk toch verscheen Dries. Hij zag er te vreden uit.

— Het graan is verkocht.. een goeden prijs. zei hij. We gaan seffens leveren.

De ossen lagen al dien tijd te rusten. Dries joeg ze op. Uit de herberg stormden de kooplui op hem toe. Ze riepen en schreeuwden dooreen.

— No, no! tierde Lowage.

Hij voegde er bij, dat zijn lading reeds verkocht was. De kerels, in hun lange jassen en met breedgerande hoeden, geloofden het niet. 't La-waai duurde voort.

— Gabriël, pak den tweeden wagen en volg me! beval Lowage, kalm blijvend.

Hij dreef zijn ossen voort. De mannen omringden hem nog. Dries deed of hij niets van hun bieden hoorde. Gabriël en Jan moesten hem bewonderen. Een eind zwermde de bende mee. Dries deed of hij niets hoorde.

De groep bleef dan achter en riep eenige scheldwoorden. Dries keek nog niet naar hen. De wagens reden nu door drukkeren straten.

Het geroezemoes deed Jan vreemd aan. Maar

Dries stapte hier zoo bedaard als volgde hij zijn ossen op de eenzame prairie.

De tocht duurde lang. Eindelijk zag Gabriël een kanaal met lange, breede schepen. Lowage draaide de kade op en volgde deze.

Dries bleef staan en deed teeken naar Gabriël om ook te stoppen.

Een dikke, breede baas kwam naar de wagens. Hij klom op een der wielen en woelde in het graan. Hetzelfde deed hij bij het tweede voertuig. Hij knikte naar Dries. De levering was in overeenstemming met de afspraak.

Dries reed met zijn wagen door een poort. Gabriël en Jan moesten wachten.

Eindelijk keerde Dries met zijn leegen wagen terug. Hij nam dien van Gabriël over. Ha! ze zouden hem niet bedriegen met gewicht

— Wacht maar een letje, zei hij.

Dries bleef wel een half uur weg. Vermoeid zaten Gabriël en Jan tegen een muur. Ze keken naar 't laden en lossen aan de kaaïen.

Eindelijk verscheen Dries. Hij floot een deuntje.

— Ik heb het geld vast, zei hij. Ginder kunnen wij er niets mee doen. Ik zal hier op de bank plaatsen wat er over is na onze inkoop. Nu gaan we om de brieven.

Ze reden voort, door drukke straten.

Er waren hier meer winkels en eenige bazen, in wijde jassen, stormden op Dries en zijn makers aan.

Ze herkenden in hen kolonisten, die leveringen in de stad gedaan hadden. Ze kwamen waren aanbieden. Ze wisten dat de kolonisten allerlei artikelen naar de prairie moesten meenemen.

— Gabriël! riep Dries. Gebaar dat ge ze niet ziet of hoort!

Marke schudde voortdurend 't hoofd, dat hij niets noodig had. Dries nam niet de minste notitie van de winkeliers, die dan terug liepen.

— 't Is hier lijk op de markt te Roeselare, dacht Jan. Alles aanprijzen... gaarne verkoopen!

Dries hield den wagen voor een groot gebouw stil.

't Was de post.

Na eenigen tijd kwam Dries weer buiten. Gabriël liep naar hem toe.

— Zijn er brieven? vroeg hij.

— Ja, een heele hoop... Zie... wacht tot in de herberg... 't begint al te donkeren... we moeten rap thuis zijn.

Lowage stak de brieven in zijn zak en greep het leidsel. Hij joeg de ossen voort.

— 't Is waar, hier kunnen we niet lezen, zei Jan.

O, wat stapt den dieren traag en hoe eindeloos

scheen de straat. Weer kwamen winkeliers de kolonisten lastig vallen.

— Laat me gerust! schreeuwde Gabriël woedend.

Men lachte hem uit, riep woorden die hij niet verstomd.

Eindelijk bereikten ze de grens der stad, de groote afspanning. De ossen werden uitgespannen en naar den stal geleid. Dries sprak met een knecht, keurde het voeder, keek toe of de dieren goed lagen...

— Nu kunnen we ook een beetje rusten, zei hij ten laatste.

Ze lazen de brieven voor hen bestemd. Jan vernam nieuws van huis. De ouders, broertjes en zusjes stelden het goed.

De reizigers aten.

— Ge moet het kennen, om hier zaken te doen, zei Gabriël. Zonder u waren we niets, Dries.

— Och, 't is op te letten. De tarwe is nog van de beste niet, maar ze mag er zijn. Ik heb lang laten loven en bieden, en ik ben tevreden over den prijs. We zullen morgenochtend eens alles op papier zetten. En overmorgen koopen we wat we noodig hebben: ondergoed, eenige dekens, potten en pannen, die de meisjes gevraagd hebben, levensmiddelen, een heelen win-

kel doen we mee. En een korf kiekens. Nog wat alaam en geweren. En toch zetten we wat op de bank, om te toonen, dat we gewerkt hebben. Na den Winter krijgen we dan fondsen om de doening weer uit te breiden. We zullen meer land bezaaien en boomgaarden aanleggen. Och, jongen, als ieder zijn best doet, geraken we er eer de mannen het peinzen. Dat er nog eenige kwamen. Ik zal morgen eens schrijven aan Flip Dorens en Wannes Van Petegem. En Wannes kan zijn zus-ter mee brengen. De Vlamingen, die naar Amerika komen, blijven te veel in de fabrieken werken. Wij zijn boeren en op het land is onze grootste macht. Kon ik Paaie verwisselen voor een be-teren!

— Maar hij doet nu toch zijn best.
— Tegen zijn goesting.
— Hij kan veranderen...
— Hij zal dezen Winter anders piepen.
— Dan mag hij veel slapen...
— De Winter is 't ergste... We moeten er door, Gabriël. De mannen zullen hun eenzaamheid gevoelen. Ha! ik mag niet vergeten eenige spelen kaarten mee te nemen en een teerlingbak. En naalden voor Fiel Vermeire, die een vogelpik wil maken. Konden we maar Vlaamsche boeken koopen voor de meisjes, maar die zijn hier niet. Ik heb geschreven om een boek van België om Engelsch te leeren. Is hij bij het pak?

Gabriël haalde « de post » te voorschijn. Er was een groote omslag bij. Er kwam een boekje uit.

« Engelsch zonder meester » stond er op den omslag.

— De schoolmeester heeft er toch een gezonden, hernam Dries tevreden.

— Maar wie zal de les geven? Paaie kan het misschien.

— Paaie's Engelsch is niets waard. Wees gerust... ik zal de Engelsche woorden wel voorzeggen, lijk het moet, als een de woorden leest. Allemaal Engelsch leeren dezen Winter. 't Is jammer dat het boek niet grooter is. Later komt 't Engelsch van pas. We kunnen al gauw geburen krijgen, daarom ga ik morgen nog meer land voor ons verzekeren... dat ze 't ons niet weg-pikken.

— Dries, wat zouden we doen zonder u?

— Ja, een moet de wetten en de gebruiken kennen, maar wat zou ik doen zonder de anderen.. Om volk te halen ben ik naar België ge-gaan.

Na het maal rookten ze een pijp.

— Ik mag geen tabak vergeten, hernam Dries. We gaan er zelf planten.

Na twee dagen reisden ze terug. En met vreugde werden ze verwelkomd. 't Was of ze twee wa-

gens geschenken meebrachten. En dan de brieven!

III.

— Zie, dat is plezierig... zoo 's ochtends het gekakel van hennen te hooren, zei Marie Vereeke. den volgenden morgen tot Jan.

— Ja, 't doet aan huis peinzen.

— We zullen vandaag eiers eten... We kunnen ze hier toch niet naar de markt brengen...

— Neen, neen! Dries heeft 't noodige mee om kalkwater te maken en we leggen de eiers in teggen den Winter.

— Ha! nog beter! Dries peinst aan alles.

— Hij moet veel in den kop houden. Vermeire kwam ook zien.

— We zullen rap Winter hebben, zei hij. Dan ga ik jagen in de bosschen. We kunnen schoone vellen verkoopen. Er moeten veel vossen zitten. Ha! dat leven gaat me hier.

Vermeire trok verder naar het vee.

— Er is een os weg! riep hij ontsteld. Uitgebroken en weggeloopt het domme beest! Ik ga er achter...

Vermeire keek rond.

— Er is ook een wagen verdwenen, hernam hij. Die os kan zich / och zelf niet ingespannen hebben! Zou Dries al ergens naar toe zijn.

Nergens op de vlakke was Dries met een ossenwagen te bespeuren.

Vermeire ging opgewonden naar de hut van Dries en Vien, die zich aan 't kleeden waren.

— Er is een os en een wagen weg! riep Vermeire uit.

Dries stapte haastig naar de hut van Paaie. De deur was niet gesloten. Dries keek binnen.

— De valschaard, zei hij. Paaie is gevlucht met een os en een wagen. Maar we gaan den dief halen. Vermeire span een wagen in. En gij en Gabriël moeten mee rijden.

Ze vertrokken.

De mannen waren aan 't werk gegaan. Maar er hing een wolk over het kamp. Tegen den avond keerden de wagens terug. Fons zag ze het eerst.

— Ze hebben den os en den wagen terug, zei Vermeire. Paaie mag het te voet aftrappen.

Ze onderscheidden slechts twee mannen.

— Paaie is er niet bij, sprak Marie. Zal die sukkelaar den weg vinden naar de boot?

— Hebt ge nog medelijden met hem? vroeg Fons.

— Och, ja. Die jongen had niet naar Amerika moeten komen. Hij kan dat hier nooit houden.

— Hij moest het vroeger bedacht hebben.

— Wat wist hij er van! En altijd een bedorven zoontje geweest.

De wagens kwamen in 't kamp. Op den voorsten lag Paaie gebonden.

— We hebben hem mee! zei Dries. Hij was nog te lui om ver vooruit te geraken. Hij wilde niet mee en we moesten hem koorden aandoen.

Dries ontbond zijn gevangene. Eerst was Paaie te stram om op te staan.

— Dief, nu zijt gij weer hier, hoonde Lowage. Ge moogt en moet vertrekken, maar niet in den nacht. We hebben af te rekenen. Ge zijt van de compagnie geweest. Ha! stil naar België gaan en me er ginder belasteren en kwaad spreken van ons allemaal, hé?

Paaie sukkelde van den wagen. Hij zag doodsbleek en sprak geen woord. Hij begaf zich naar zijn hut.

— Even na den noon haalden we hem in, vertelde Dries. Zijn tuig was gebroken. En van eigen stond hij er verlegen mee. Wat kan hij? Babbelen... anders niet! Hij maakte geweldig van zijn neus. Hij zei dat hij niet gestolen had, en in ruil voor den wagen zijn land achterliet en zijn deel in den inspan. Ja, ja, maar ik wreef hem onder den neus dat hij ook mee aansprakelijk is voor de leening op de bank. Hij had mij nooit gevraagd geld te leenen, beweerde hij dan. Wij zullen hem straks de zaken uiteen doen. We gaan eerst eten.

Paaie moest dan alles bekennen. Hij had geld ontvangen van huis om terug te keeren.

— Ge hadt het ons behoorlijk moeten zeggen, zei Dries. En niet vluchten in den nacht en een os en een wagen meenemen.

— Ik laat mijn land achter.

— Vervuild land. We vormen hier een gezelschap. We hebben samen geld geleend. Pas na jaren kan ons werk gelukken. Deden er nog twee als gij, de boel lag in duigen. Ge moogt vertrekken, maar ge krijgt niets mee. Ge zijt deserteur.

Paaie zei, dat het onrechtvaardig was, maar de anderen gaven Dries gelijk. En Paaie verliet den volgenden dag de prairie. Hij zou de groote reis te voet afleggen.

— We zullen hem niet missen, sprak Dries. Als de anderen maar volhouden! dacht hij.

IV.

Een jonge Indiaan had aan de Vlamingen twee paarden en een hond verkocht. Hij bleef nog eenige dagen. En Jan Wallaais toonde groote belangstelling voor hem. Hij kon wel niet met hem spreken, maar door gebaren begrepen ze elkaar. Jan was ook blij met den hond, dien hij Bello noemde.

Op een namiddag was Jan alleen met den Indiaan in het blokhuis. Dries trad binnen.

— Valschaard, weg hier! riep hij in 't Engelsch tot den Indiaan, die verschrikt opsprong. Ik ken nu uw streken. In het bosch zitten uw medeplichtigen. Ge komt ons paarden verkoopen, om hier den boel af te loeren en vannacht de paarden terug te nemen en ook vee mee te nemen. Maar zeg aan uw kerels, dat we geweren hebben en ze goed zullen ontvangen.

De Indiaan liep snel heen. Dries vertelde aan Jan, wat er aan de hand was. Hij riep de andere mannen en lichtte ook hun in.

— Ik vertrouw dien jongen Indiaan niet, zei hij. Hij loerde me hier te veel alles af. Ik ken die streken. Er zijn eerlijke Indianen, maar ook valsche, die de kolonisten bestoken. En we moeten op onze hoede zijn. Ik ging in het bosch spieden en ontdekte diep tusschen de boomen de medeplichtigen. We zullen vannacht waken.

Weer bleek het, dat men Dries noodig had, Dries, die aan alles dacht. Jan vond het een ake-ligen nacht. De lichten werden gedoofd. Niemand sliep. Dries had de mannen verdeeld. Ieder kende zijn post. De geweren waren geladen. Jan moest van Dries thuis blijven. Maar hij had zich niet te slapen gelegd. Hij zat naast het blokhuis. Lang bleef het stil. Uit het woud hoorde men den prairiehond blaffen.

Plots vernam Jan een verdacht gerucht. Hij

spitste de ooren en keek scherp uit. Daar zag hij een gedaante, die als een slang over den grond kroop.

— Een Indiaan, dacht Jan.

Hij had een dorschvlegel bij zich, en aarzelde geen oogenblik. Met zijn wapen sprong hij op. En de Indiaan kreeg een geduchten slag. Met een schreeuw was hij overeind en als de wind verdween hij.

— Verraad! schreeuwde Jan.

Dries kwam toegelopen.

— Er is hier een Indiaan... ik heb hem een slag gegeven. Hij is toch weggelopen, sprak Jan.

— Opgepast! riep Dries naar de anderen.

Een oogenblik later klonken schoten. Dan werd alles weer stil. Er gebeurde niets meer... Blijkbaar waren de Indianen afgetrokken. Men verlangde naar den morgen. Toen het licht werd, vond men twee doode Indianen voor het kamp. Een was de jonge man, die de paarden verkocht had. Hij droeg een wonde aan den schouder. Die was van den knuppelslag, maar kogels hadden beiden gedood.

— De paardenverkooper is dus bij mijn hut geweest, zei Dries. Ik begrijp het al... hij kende ons kamp... hij wist waar ik woonde. Hij moest mij, als hoofdman, dooden en dan hoopten ze dat de tegenstand zou gebroken zijn. Jan heeft op den tijd het alarm gegeven.

— Ja, zei Gabriël, want toen ik het geroep hoorde lette ik beter op en merkte ik twee mannen. Fiel en Vermeire en ik schoten, en zoo is de aanval mislukt.

— Ge hebt flink uw best gedaan, sprak Dries Lowage tot Jan. Na den Winter krijgt ge uw partij land en dan zullen we u allen helpen.

— Ja, ja, beloofde ieder.

Jan was gelukkig. Zijn droom werd wel eens verwezentlijkt. Vader en moeder, broertjes en zusjes zouden komen.

— 't Is ongelukkig dat we menschen hebben moeten dooden, maar 't is onze schuld niet, her-nam Dries. We verdedigden ons tegen roovers. We zullen de volgende nachten ook waken.

De twee Indianen werden in 't bosch begraven. De dieven hadden een goede les gekregen en bleven weg.

De Vlamingen hadden 's nachts weer rust, al bleef er om beurten een op schildwacht.

V.

't Was nu Winter. De Vlamingen leerden Engelsch, kaarten, babbelden, maar de tijd viel lang.

Op een morgen bleef het donker in de hutten. De sneeuw in den nacht door stormwind over de

prairie gejaagd, lag tot voor de smalle venster-tjes en barrikadeerde de deuren. Dries Lowage begreep het dadelijk toen hij wakker werd, maar de ochtend niet zag lichten. En ook uit de verte klonk het geloei van 't vee om voeder.

— We zijn ingesneeuwd, zei Dries tot Vien en Jan. De sneeuw ligt tot aan 't dak. We moeten aan 't werk. Gangen graven naar de andere hutten en naar de schuur. We zullen zien de eersten buiten te geraken.

Er waren schoppen in de hut. Dries, Vien en Jan gingen dadelijk aan 't werk. De deur werd opengetrokken. Een hoop sneeuw viel binnen.

— We moeten nog sneeuw binnenhalen, tot er ruimte voor de deur is, zei Dries.

De hutten staken even boven die massa uit. De mannen raakten buiten. De sneeuw reikte hun tot boven 't middel.

— Nu een gang graven naar onze burens, sprak Dries.

Maar na eenigen tijd verrees ook het hoofd van Vermeire boven de blanke massa.

— Goeden dag! riep hij schertsend. 'k Peinsde eerst dat ik in een graf van sneeuw lag. Ge ziet dat ik me geweer heb. Dat is een andere Winter dan thuis, hé, Dries.

Dries riep hoe Vermeire te werk moest gaan. De overige kolonisten trachtten zich ook te red-

den. En ieder arbeidde mee. Uren verliepen eer de schuur en de stal bereikt werden. Men kon toen 't vee voederen, dat klagelijk loeide. En Dries zei het werk te staken om eindelijk wat te eten.

Een vak van de schuur was immers de gemeenschappelijke eetplaats. De meisjes weerden zich. Maar Dries had op den ijzigen wind gelet. Hij wist het, nu kwam de Winter in al zijn bitterheid.

— Menschen, zei hij, 't is koud en het wordt nog kouder. We moeten er ons tegen weren. 't Beste ware eenige hutten te sluiten en meer bijeen te wonen. Ge kunt dan samen slapen. Dat is warmer, en 't verdubbelt het deksel. Een beetje gespannen liggen is niets.

Dadelijk werd alles besproken. Men nam ook maatregelen voor 't vee. Men was niet zuinig op het stroo. Trouwens de haard in de eetplaats verspreidde warmte naar den stal.

— Morgen is het Kerstavond, zei Dries. We vieren Kerstavond. We hebben geen wafelijzer, maar de meisjes moeten koeken bakken.

— Ja, ja! klonk het.

En dat vooruitzicht wekte blijdschap. Elke afwisseling lokte sterk.

De nacht werd vreeselijk koud, en de maatregelen van Dries bleken nu verstandig.

's Morgens, toen de kolonisten zich naar de schuur begaven, was het buiten of de koude den adem afsneed. De sneeuw lag hard bevroren als een wal om de hutten.

Den heelen dag was er toch een vroolijke stemming in 't vooruitzicht van den feestavond.

Jan moest hout in blokjes kappen voor een gelijkmatig vuur. Gabriel Marke haalde oude herinneringen op van Kerstavonden uit de jeugd. Maar ieder dacht sterk aan huis. Ook Jan deed dat.

De korte dag verliep spoedig. Men maakte licht. En weldra geurden de koeken door de schuur.

Farilde moest nu de tafel gereed zetten. 't Feest zou beginnen met het maal. Er werd gesmuld. Farilde schonk koffie. En het was gezellig in de schuur, zoo ver van de bewoonde wereld.

Na het maal nam Vincke zijn harmonika. Bij het eerste Kerstlied kreeg Jan de tranen in de oogen. Het ruischte indrukwekkend hier in die verre, verlaten gewesten van Amerika. Zoo had Jan mee gezongen thuis op het hoogzaal.

Allen waren stil geworden. En ze zagen in den geest den stoet van landlieden, die in den Kerstnacht naar de plaats schreed, waar het kerkje met zijn verlichte ramen wenkte.

Andere liederen volgden.

Toen het bij twaalfen was, vroeg Marie Verecke stilte.

— 't Is het uur dat Ons Heer geboren is, zei ze.
Dat we een gebed lazen!

Dries knikte instemmend. En ieder zweeg. Marie bad voor. De anderen antwoordden dan.

Nu was het feest voorbij en de stemming was heel ernstig geworden.

Dries zei dat het tijd was om te gaan slapen. Haastig liepen ze door de bijtende koude naar de hutten.

Dries bleef het laatste in de schuur. Hij keek of er nergens vuur smeulde van de pijpen, of 't vuur goed doofde; hij droeg de zorgen voor allen.

Boven de besneeuwde vlakke fonkelden de sterren. 't Was een schoone Kerstnacht. Jan voelde dat ook.

Op Oudejaarsavond liet Dries weer een feest aanrechten.

De stemming scheen weemoediger.

Toen het nieuwe jaar aanbrak stond Dries op.

— Vrienden, zei hij, ik wensch u allen een zalig jaar. Als we terug zien op den verloopenen tijd mogen we tevreden zijn. We hebben al veel verlicht en we zullen van het jaar nog meer vooruit gaan. Ik bedank u, dat ge allen zoo goed 't akkoord zijt, en we zullen dat blijven, ik weet het. Door samenwerking geraken we er. Een deel van den Winter is door. En we zullen nu winnen met den tijd en 't weer. Allen moed! We zijn Vlamin-

gen en van werken en last niet vervaard. En God zal ons helpen.

— — — — —
De lange Winter ging voorbij. Weer werd het voorjaar.

Dries was opnieuw naar de stad geweest. Toen hij terug keerde, zei hij tot Jan:

— Ginder ligt uw akker... ik heb hem gekocht... We zullen er allen op werken... En ik heb aan uw ouders geschreven, dat ze ook moeten komen.

Wat was Jan blijdel

V.

Al de mannen hadden meegeholpen om het veld van Jan te ontginnen en te bewerken. Men verbouwde er graan, aardappelen en nog eenige vruchten, zoodat de familie Wallaais wintervoorraad zou hebben en ook iets om te verkoopen.

't Was Herfst, toen Dries Lowage met Fiel Vermeire naar de stad reed. Jan mocht ook mee, want hij zou zijn ouders, broertjes en zusjes afhalen. Die kwamen met andere Vlamingen mee.

In welk een spanning trok Jan op reis!

O, wat een wederzien, van vader, moeder, zusjes en broers!

Buiten stond een der ossenwagens. Pakken en kisten werden er opgeladen, matrassen uitgelegd, want om kosten te sparen zou men tijdens de reis op de wagens overnachten. Er was veel nieuws te vertellen van 't dorp. Dries vernam dat Paaie niet in België teruggekeerd was, maar te New-York woonde. Vader Wallaais sprak tijdens de reis veel met Dries. Deze vertelde, dat alle mannen meegewerkt hadden, om land voor Wallaais te ontginnen, daar Jan zich zoo flink had gedragen. Het reisgeld was op de bank geleend, en zou gauw terug betaald zijn.

En toen ze op de prairie aankwamen, toonde Jan fier het blokhuis en de akkers.

De jonge kolonist was nu gelukkig.

En later werden de leemen en houten huisjes vervangen door echte hoeven. Er kwamen meer en meer kolonisten en er ontstond een dorp, met kerk en school.

Ja, veel van onze landgenooten hebben op die wijze meegewerkt, om de Amerikaansche prairie te ontginnen. Zoo ook hebben Vlamingen het stadje Ghent gesticht, zooals Nederlanders de plaats Holland.

E I N D E.